

PODSUMOWANIE

zawierające informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie właściwych organów, zgłoszone uwagi i wnioski do *Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego*

Słupsk, lipiec 2013 r.

Wprowadzenie

Podsumowanie niniejsze zostało opracowane na podstawie przepisów Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz.1227 z późn. zm.)¹, zwanej dalej Ustawą OOS.

W dniu 24 września 2012 r. Sejmik Województwa Pomorskiego Uchwałą nr 458/XXII/12 przyjął Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 (SRWP 2020). W dokumencie zapisano, że zasadniczymi narzędziami realizacji Strategii ma być 6 Regionalnych Programów Strategicznych (RPS), pełniących wiodącą rolę w uszczegółowieniu celów ogólnych i harmonizowaniu działań Samorządu Województwa w różnych obszarach tematycznych Strategii. Jednym z 6 RPS jest *Regionalny Program Strategiczny w zakresie rozwoju gospodarczego*.

Realizując zapisy SRWP 2020, Zarząd Województwa Pomorskiego w dniu 30 października 2012 r. przyjął Uchwałę nr 1272/190/12 w sprawie przyjęcia „Planu zarządzania Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020”². W Planie Zarząd ustalił m. in., że wykonawcą Prognozy oddziaływania na środowisko dla każdego RPS będzie Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku.

Projekt *Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego* został przyjęty uchwałą nr 324/234/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 28 marca 2013 roku. Projekt *Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego* umieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie³ prowadzonym przez Departament Środowiska i Rolnictwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego (UMWP) w dniu 9 kwietnia 2013 r.

Opracowany projekt podlegał obowiązkowi poddania go strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, obejmującej sporządzenie Prognozy Oddziaływania na środowisko⁴ oraz uwzględniającej udział społeczeństwa w opracowaniu projektu dokumentu⁵.

W Departamencie Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego UMWP opracowano harmonogram procesu Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (SOOS), który został uzgodniony z wykonawcą Prognozy

W dniu 28 lutego 2013 r. Zarząd Województwa Pomorskiego przyjął uchwałę nr 216/225/13, w sprawie uzgodnienia z właściwymi organami zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w „*Prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Regionalnego programu strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego*”. Uchwała była podstawą do wystąpienia z wnioskiem do właściwych organów⁶ o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko dla sporządzanego projektu dokumentu.

Prognozę dla projektu *Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego* sporządzono zgodnie z zakresem i stopniem szczegółowości uzgodnionym z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku (pismo nr RDOŚ-Gd-WOO.411.2.2013.ES.1 z dnia 26 marca 2013). Rozszerzając ustawowy zakres Progno-

¹ Dział IV, Rozdział 3 art. 55 ust. 3 Ustawy

² Zmieniona uchwałą nr 1389/199/12 z dnia 29 listopada 2012 roku i uchwałą nr 214/225/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 28 lutego 2013 r.

³ Dział IV, Rozdział 3, art.21 ust. 2 pkt 2). Ustawy OOS

⁴ Dział IV, Rozdział 2 art. 51, art. 52 ust. 1 i 2 Ustawy OOS

⁵ Dział IV, Rozdział 1 Art. 46 p. 2, Rozdział 3 art. 54 ust. 2 (Dział III, Rozdział 3 Art. 39, 40, 42 i 43) Ustawy OOS;

⁶ Dział IV, Rozdział 3 art. 53 Ustawy OOS

zy, RDOŚ zwrócił uwagę na potrzebę zaproponowania wymogów, jakie należy spełnić podczas przygotowania do realizacji zadań, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji konkretnych przedsięwzięć, mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz potrzebę wskazania potencjalnych miejsc konfliktogennych i zaproponowanie rozwiązań alternatywnych, a także minimalizujących potencjalne negatywne oddziaływania.

- Pomorskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Gdańsku (pismo nr SE-NS-80.9022.490.75.2013.WR z dnia 22 marca 2013).
- Dyrektorem Urzędu Morskiego w Gdyni (pismo nr INZ/ZP-8316/28-1/13 z dnia 28 marca 2013 r.). Dyrektor UM w Gdyni zwrócił uwagę, że sporządzana prognoza winna określać wpływ RPS na środowisko morskie, w tym obszary Natura 2000;
- Dyrektorem Urzędu Morskiego w Słupsku (pismo nr OW-B5-074/16/13 z dnia 04 kwietnia 2013). Organ zaproponował dodatkowo:
  - ✓ Odniesienie się do planowanych do wskazania sposobów zagospodarowania obszaru morskiego oraz wpływ wskazanych działań na elementy środowiska,
  - ✓ Wskazać formy oddziaływania planowanych inwestycji na brzeg morski wraz z formami możliwych działań mających za zadanie zmniejszenie tempa jego erozji i wskazanie potencjalnych źródeł ich finansowania,
  - ✓ Uwzględnianie wymagań Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Sporządzona w Wojewódzkim Biurze Planowania Przestrzennego w Słupsku *Prognoza oddziaływania na środowisko dla Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego* została przyjęta przez Zarząd Województwa Pomorskiego w dniu 9 maja 2013 r. (uchwała nr 466/245/13).

Zgodnie z Harmonogramem, dnia 16 maja 2013 r., informację o przyjęciu prognozy oddziaływania na środowisko do projektu *Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego* umieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie⁷ prowadzonym przez Departament Środowiska i Rolnictwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego (UMWP).

Informacja o możliwości udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, łącznie z możliwością złożenia uwag i wniosków do obu wyłożonych do publicznego wglądu dokumentów, została ogłoszona w prasie o zasięgu regionalnym⁸, udostępniona, wraz z podlegającymi ocenie dokumentami na stronie internetowej województwa pomorskiego, w zakładce dedykowanej *Regionalnemu Programowi Strategicznemu w zakresie rozwoju gospodarczego*, w BIP Województwa Pomorskiego oraz zamieszczona na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w Gdańsku. Termin do składania uwag ustalono w dniach 13 maja do 7 czerwca 2013 r.

Poinformowano o możliwości składania uwag korespondencyjnie, pocztą elektroniczną, ustnie do protokołu, a także poprzez formularz zgłaszania uwag dostępny na stronie internetowej. Podane zostały adresy korespondencyjny i e-mailowy Departamentu Rozwoju Gospodarczego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w Gdańsku oraz adres strony internetowej poświęcony *Regionalnemu Programowi Strategicznemu w zakresie rozwoju gospodarczego*.

W ogłoszeniu umieszczono informację o wspólnej konferencji, zorganizowanej w dniu 22 maja 2013 r., w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, dla wszystkich projektów Regionalnych Programów Strategicznych. W trakcie konferencji zaprezentowano

⁷ Dział IV, Rozdział 3, art.21 ust. 2 pkt 5). Ustawy OOS

⁸ Polska Dziennik Bałtycki Nr 110(20831) z dn. 13 maja 2013 r. str. 12; 14-15.

m.in. projekt *Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego* oraz najważniejsze wnioski i rekomendacje z *Prognozy oddziaływania na środowisko*, sporządzonej dla tego projektu. W konferencji wzięło udział 66 osób, w tym członkowie zespołów sporządzających RPS, przedstawiciele samorządów terytorialnych, administracji rządowej i instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz mediów.

1. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.

Projekt *Regionalnego programu strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego* wyznacza bardzo szerokie ramy dla realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ponieważ program nie wskazuje ani konkretnych lokalizacji, nie odnosi się do zakresu przedsięwzięć, poprzestając na określeniu ich charakteru, nie zidentyfikowano potencjalnych znaczących niekorzystnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby być przedmiotem wariantów alternatywnych uwzględniających wpływ konkretnych przedsięwzięć na cel i przedmiot ochrony konkretnych obszarów Natura 2000 oraz ich integralność. Przedstawiono zatem propozycję zapisów uzupełniających wybrane Priorytety i Działania, dla których zidentyfikowano brak uwzględnienia kwestii środowiskowych mogących docelowo przełożyć się na wystąpienie znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Stanowią one jednocześnie możliwe do wprowadzenia rekomendacje.

2. Informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko oraz w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki zakresie zostały uwzględnione opinie właściwych organów, zgłoszone uwagi i wnioski. (Tabele nr 1,2 i 3)

W *Prognozie oddziaływania na środowisko dla Regionalnego programu strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego* oraz w opiniach organów ochrony środowiska, sformułowano łącznie 14 uwag, wniosków i rekomendacji.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy OOŚ, projekt *Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego* wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko* został przesłany do zaopiniowania przez właściwe organy w dniu 13 maja 2013 r., zgodnie z przyjętym Harmonogramem.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku w piśmie nr RDOŚ-Gd-WOO.410.21.2013.MCZ.2 z dnia 25 czerwca 2013 r. zaopiniował projekt *Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego* z uwagami, w których podzielił stanowisko zawarte w *Prognozie oddziaływania na środowisko*. Organ wydając opinię przekroczył termin 30 dni, zapisany w art. 53 Ustawy OOŚ.

Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w piśmie nr SE-NS-80.9022.490.170.2013.KM z dnia 19 czerwca 2013 r. zaopiniował projekt *Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego* z *Prognozą oddziaływania na środowisko* bez uwag.

Urząd Morski w Gdyni w piśmie nr INZ/ZP-8316/28-8/13 z dnia 01 lipca 2013 r. zaopiniował projekt *Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego* łącznie z projektami RPS w zakresie transportu i RPS w zakresie energetyki i środowiska z uwagami nie dotyczącymi kwestii środowiskowych, lecz rozszerzenia i uszczegółowienia przyjętych w RPS kierunków rozwoju. Organ wydając opinię przekroczył termin 30 dni, zapisany w art. 53 Ustawy OOŚ.

Urząd Morski w Słupsku w piśmie nr OW-B5-074/34-6/13 z dnia 4 czerwca 2013 r. zaopiniował projekt *Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego z Prognozą oddziaływania na środowisko* pozytywnie bez uwag.

W przeprowadzonej procedurze SOOŚ Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego, nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski od społeczeństwa. Uwagi dotyczące problematyki środowiskowej złożył Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, w ramach społecznych konsultacji projektu prowadzonych w związku z Ustawą z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach polityki rozwoju (tekst jednolity z 2009 r. Dz.U.Nr 84, poz.712⁹) Uwagi WFOŚ i GW zostały także ujęte w *Raporcie z przebiegu konsultacji społecznych Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego* (uchwała nr 780/264/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 4 lipca br.).¹⁰

Ponadto w ramach dyskusji, jaka miała miejsce na konferencji w dniu 22 maja br., zorganizowanej w ramach procedury SOOŚ, trzy osoby zabrały głos w odniesieniu do projektu *Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego i Prognozy oddziaływania na środowisko dla Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego*, nie składając jednak żadnych uwag do protokołu. Zarówno wnioski WFOŚ i GW, jak też głosy w dyskusji odczytane z zapisu audio, zapisano w załączonej tabeli.

Wykaz zgłoszonych uwag i wniosków oraz informacja o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione, przedstawiono w formie tabelarycznej.

3. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, (jeżeli zostało przeprowadzone)

Z uwagi na brak zidentyfikowanych oddziaływań, których skutki mogłyby wykraczać poza granice kraju, nie prowadzono postępowania transgranicznego.

4. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

W zakresie metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień RPS, podstawowe przesądzenia dokonały się poza RPS, w innym dokumencie. *Szczegółowa koncepcja działania pomorskiego systemu monitoringu i ewaluacji*, przyjęta Uchwałą nr 290/232/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 21 marca 2013 roku, nie jest przedmiotem prowadzonego postępowania, stąd *Prognoza oddziaływania na środowisko* nie formułowała wniosków do zawartych w niej rozwiązań. Ograniczono się do wniosków o uzupełnienie listy wskaźników, służących do oceny skutków realizacji postanowień dokumentu w środowisku.

---

⁹ tekst jednolity z 2009 r. Dz.U.Nr 84, poz.712, zm. z 2009 r. nr 157 poz.1241, Dz.U z 2011 Nr 279 poz.1644, Dz.U z 2012 poz.1237

¹⁰ Raport ten został upubliczniony m.in. w BIP oraz na stronie internetowej w zakładce poświęconej RPS w zakresie rozwoju gospodarczego.

Tabela 1.

Sposób i zakres uwzględnienia rekomendacji zawartych w Prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego

Lp	Treść rekomendacji	Zakres uwzględnienia	Sposób uwzględnienia / Uzasadnienie odmowy
	1.	2.	3.
1.	Stanowiąca pierwszą część RPS Diagnoza stanu i analiza SWOT w niedostateczny sposób odnoszą się do oddziaływań gospodarka - środowisko, szczególnie w aspekcie emisji, lub ich ograniczenia w wyniku wprowadzanych innowacji.	Uwzględniono	W części dotyczącej przedsiębiorczości, diagnozę uzupełniono o ogólne zapisy dot. poszanowania zasady zrównoważonego rozwoju. Działania RPS w zakresie rozwoju gospodarczego w części są odpowiedzią na wyzwania wskazane w, komplementarnym do wym Programu, dokumencie RPS z zakresie energetyki i środowiska związane z ochroną zasobów, w tym ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów, oszczędzania energii i wody, racjonalnego gospodarowania zasobami i działania kompensujące w obszarze wspierania przedsiębiorczości. W analizie SWOT dotyczącej zagrożeń doprecyzowano zapis odnoszący się do kataklizmów naturalnych (punkt 12 zagrożenia).
2.	Wprowadzenie kryterium efektu środowiskowego wśród kryteriów strategicznych we wszystkich działaniach priorytetu 1.1 i w działaniu 1.2.2 <i>Pozyskiwanie inwestycji zewnętrznych,</i>	Uwzględniono w całości	Do kryteriów horyzontalnych dopisano kryterium efektu środowiskowego w działaniu 1.1.2, 1.1.3 oraz 1.2.2. Zapisy RPS w zakresie rozwoju gospodarczego uzupełniono także o wprowadzenie kryterium efektu środowiskowego także w działaniu 1.3.1 i 1.3.2.
3.	Rozszerzyć zakres interwencji w ramach działania 1.1.1. o wsparcie – obok wyliczonych przedsięwzięć służących ograniczeniu emisji, wodochłonności oraz energochłonności - do przedsięwzięć ograniczających materiałochłonność i transportochłonność, a więc wykorzystujących do produkcji zasoby lokalne	Uwzględniono w całości	Działanie 1.1.1. rozszerzono o proponowane zapisy.

4.	Rozszerzyć zakres interwencji w działaniu 1.1.3. Podniesienie profesjonalizmu działalności przedsiębiorstw o zarządzanie środowiskowe (1.1.3.2. <i>Upowszechnianie planowania strategicznego poprzez m.in. doradztwo w zakresie wdrażania systemów zarządzania (w tym środowiskowego) i planowania strategicznego</i>)	Uwzględniono w całości	Zmodyfikowano zapis zgodnie z propozycją.
5.	W przypadku intensywnego rozwoju sieci bezprzewodowych rozważyć dystrybucję sygnału w sieciach przewodowych, w tym np. istniejących sieciach energetycznych	Nie uwzględniono	Propozycja zbyt szczegółowa, nieadekwatna do konstrukcji RPS. Takie rozważania będą elementem rozstrzygnięcia konkretnych ofert na etapie raportów środowiskowych przygotowywanych w ramach działania 1.3.
6.	Z uwagi na nadmorskie położenie regionu, podkreślić innowacyjne, gospodarcze wykorzystanie zasobów morza	Nie uwzględniono	Przyjęta konstrukcja RPS w zakresie rozwoju gospodarczego zakłada wyższy poziom ogólności zapisów i nie odnosi się do konkretnych branż, w tym np. gospodarczego wykorzystania morza, zakładając identyfikację <i>inteligentnych specjalizacji</i> regionu do 2014 r.
7.	Nie przewidziano wskaźników produktu i rezultatu, pozwalających śledzić zamierzone i uboczne, pozytywne i niekorzystne skutki ekologiczne planowanych działań, w tym szczególnie w działaniach związanych z zagospodarowywaniem stref przemysłowych	Nie uwzględniono	Ze względu na wysoki poziom szczegółowości nie przystający do przyjętego systemu doboru wskaźników w RPS zamierzone i uboczne, pozytywne i niekorzystne skutki ekologiczne takie jak wielkość powierzchni terenów przemysłowych, powojkowych i zdegradowanych, przekształconych w tereny inwestycyjne oraz udział gruntów rolnych wysokiej bonitacji (od kl. III) i terenów leśnych objętych przedsięwzięciem strategicznym <i>Invest in Pomerania</i> będą monitorowane na etapie realizacji przedsięwzięcia strategicznego.
8.	Opis Systemu monitorowania i oceny realizacji RPS RG realizowany w ramach zintegrowanego Pomorskiego Systemu Monitoringu i Ewaluacji (PSME) jest ogólny i trudno się do niego odnieść ponieważ system ten jeszcze nie istnieje,	Nie uwzględniono	Szczegółowa koncepcja działania PSME znajduje się w Uchwale ZWP nr 290/232/13 z dnia 21 marca 2013 r. W projektach wszystkich RPS w rozdziale „System monitorowania i oceny” zawarto jedynie skrótową informację o systemie
9.	Skorygować ustalenia dotyczące składu i funkcjonowania organów i instytucji realizujących RPS oraz nadzorujących tę realizację	Uznano za zasadne	Sugerowane zmiany dotyczą wszystkich RPS. Zmodyfikowano część RPS w zakresie rozwoju gospodarczego dot. systemu realizacji.

Tabela 2.

Sposób i zakres uwzględnienia opinii właściwych organów o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz.1227 z późn. zm.) w treści Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego

Lp.	Treść uwagi	Zakres uwzględnienia uwagi	Sposób uwzględnienia / Uzasadnienie odmowy
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku			
	Podczas realizacji działań 1.2.2. Pozyskiwanie inwestycji zewnętrznych, 1.3.1. Dostęp do sieci szerokopasmowego Internetu oraz 1.3.2. Upowszechnienie zastosowania technologii informacyjno – komunikacyjnych, można spodziewać się wystąpienia potencjalnie znaczącego oddziaływania na środowisko (...). Niezbędne działania w celu maksymalnego ograniczenia ewentualnych znaczących oddziaływań realizowanych przedsięwzięć, przedstawiono w Prognozie oddziaływania na środowisko.	Uwaga stanowi powtórzenie ustaleń i rekomendacji Prognozy oddziaływania na środowisko, które zostały częściowo uwzględnione	Sposób uwzględnienia rekomendacji Prognozy oddziaływania na środowisko ujęto w Tabeli 1. W celu ograniczenia ewentualnych znaczących oddziaływań realizowanych przedsięwzięć m.in. do kryteriów horyzontalnych dopisano kryterium efektu środowiskowego w działaniu 1.1.2, 1.1.3 oraz 1.2.2. oraz w działaniu 1.3.1 i 1.3.2. Uwaga złożona po terminie przewidzianym do zaopiniowania projektu, wskazanym w art. 54 ust. 1 Ustawy OOŚ, a także po terminie do składania uwag, podanym w ogłoszeniu prasowym z dnia 13 maja 2013 w Dzienniku Bałtyckim.
Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gdańsku			
	Nie złożył uwag		
Urząd Morski w Słupsku			
	Nie złożył uwag		
Urząd Morski w Gdyni			
1.	W części „najważniejsze wyzwania” proponuje rozszerzyć istniejący zapis: „wykorzystanie potencjału płynącego z nadmorskiego i nadrzecznego położenia województwa oraz wy-	Częściowo uwzględniona	Poszerzono zapis o słowa „ <i>centrum wiedzy</i> ” pomijając proponowane słowa „produkcyjnym” wobec posiada-

	kreowanie niezależnego energetycznie oraz silnego logistycznie regionu Pomorze znaczącym węzłem transportowo-logistycznym” o słowa: „ produkcyjnym i centrum wiedzy ”		nych danych o silnie rozwiniętej działalności usługowej w województwie. Uwaga złożona po terminie przewidzianym do zaopiniowania projektu, wskazanym w art. 54 ust. 1 Ustawy OOŚ, a także po terminie do składania uwag, podanym w ogłoszeniu prasowym z dnia 13 maja 2013 w Dzienniku Bałtyckim.
2.	Niedostateczne wykorzystywanie dwu dużych portów morskich w gospodarce województwa, niedostateczna waga tego zagadnienia w części diagnostycznej Programu	Została uwzględniona jako uwaga, złożona na konferencji w dniu 22 maja br. przez p. Andrzeja Cieślaka, pracownika Urzędu	Uzupełniono zapisy diagnozy w punkcie 2 oraz w analizie SWOT.
3.	Strategicznie określić obszary, w których będzie się rozwijała produkcja oparta o możliwości oferowane przez porty i przystąpić do dostosowania sieci transportowej do powiązania tych obszarów z portami.	Nie uwzględniono	Obszary Strategicznej Interwencji przyjęte dla realizacji przedsięwzięć ujętych w RPS w zakresie rozwoju gospodarczego wytycza Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020. Przyjęta konstrukcja RPS w zakresie rozwoju gospodarczego zakłada wyższy poziom ogólności zapisów i nie odnosi się do konkretnych branż np. produkcji, zakładając identyfikację <i>inteligentnych specjalizacji</i> regionu do 2014 r. Uwaga złożona po terminie przewidzianym do zaopiniowania projektu, wskazanym w art. 54 ust. 1 Ustawy OOŚ, a także po terminie do składania uwag, podanym w ogłoszeniu prasowym z dnia 13 maja 2013 w Dzienniku Bałtyckim.
4.	Poświęcić więcej uwagi morskiej energetyce wiatrowej	Nie uwzględniono	Zgodnie z zapisaną w SRWP zasadą inteligentnej specjalizacji, interwencja publiczna będzie ukierunkowana na uruchamianie i wykorzystywanie potencjałów istotnych dla regionu branż i specjalizacji gospodarczych Przyjęta konstrukcja RPS w zakresie

			<p>rozwoju gospodarczego zakłada wyższy poziom ogólności zapisów i nie odnosi się do konkretnych branż, np. morskiej energetyki wiatrowej zakładając identyfikację <i>inteligentnych specjalizacji</i> regionu do 2014 r.</p> <p>Uwaga złożona po terminie przewidzianym do zaopiniowania projektu, wskazanym w art. 54 ust. 1 Ustawy OOS, a także po terminie do składania uwag, podanym w ogłoszeniu prasowym z dnia 13 maja 2013 w Dzienniku Bałtyckim.</p>
--	--	--	--

Tabela 3.

Sposób i zakres uwzględnienia uwag i wniosków do projektu Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego, zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa, w tym na konferencji w dniu 22 maja 2013, zorganizowanej w ramach procedury Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, projektu RPS w zakresie rozwoju gospodarczego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Lp.	Organizacja/ osoba zgłaszająca	Treść uwagi/wniosku	Zakres uwzględnienia	Sposób uwzględnienia / Uzasadnienie odmowy
1.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku	Sugestia dotycząca zaznaczenia w ramach Celu Szczegółowego nr 1 związków wspieranych przedsięwzięć z rozwojem tzw. „zielonej gospodarki”	Uwzględniono.	W opisie Celu szczegółowego 1. <i>Efektywne przedsiębiorstwa</i> dodano sformułowanie „Wsparcie będzie ukierunkowane na przedsięwzięcia innowacyjne m.in. wspierające rozwój zielonej gospodarki.”
2.		Propozycja modyfikacji zapisów Działania 1.1.1. w zakresie interwencji 1.1.1.3. w sposób: „Profilowane wsparcie dla przedsiębiorstw m.in.: – dla przedsięwzięć służących: racjonalnej gospodarce zasobami naturalnymi i odpadami, zapobieganiu powstawania i ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do środowiska, ograniczeniu wodochłonności, materiałochłonności i energochłonności, poprawie efektywności energetycznej, dostosowaniu istniejących instalacji do wymogów najlepszych dostępnych technik (BAT) dzięki wdrażaniu m.in. ekoinnowacji oraz wykorzystaniu nowych źródeł energii; – dla przedsięwzięć służących poprawie efektywności zarządczej i technologicznej, w tym technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT); – dla przedsięwzięć z zakresu przemysłów kreatywnych; – innych inwestycji rozwojowych w ramach inteligentnych specjalizacji	Uwzględniono częściowo	Zapis zmodyfikowano w następujący sposób: „(...) dla przedsięwzięć służących: racjonalnej gospodarce zasobami naturalnymi, zapobieganiu powstawania i ograniczeniu emisji do środowiska, ograniczeniu wodochłonności, materiałochłonności, transportochłonności i energochłonności procesów produkcyjnych, poprawie efektywności energetycznej, dzięki wdrażaniu m.in. ekoinnowacji oraz wykorzystaniu nowych źródeł energii” co pozwala na przekazywanie wsparcia dla przedsiębiorstw wdrażających m.in. ekoinnowacji, zawiera też potrzebę dostosowania istniejących instalacji do wymogów najlepszych dostępnych technik (BAT).
3.		W źródłach finansowania i instrumentach realizacyjnych, w środkach publicznych krajowych winny się znaleźć środki z Ministerstwa Ochrony Środowiska i NFOŚ	Uwzględniono	W części dotyczącej ram finansowych Programu oraz w źródłach finansowania i instrumentów realizacyjnych priorytetu 1.1. Zapisy uzupełniono o środki NFOŚ i GW oraz źródła

				pomocy zagranicznej pochodzące z Norweskigo Mechanizmu Finansowego oraz Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.
4.		Wysoki stopień ogólności dokumentu	Nie uwzględniono	Wynika z charakteru dokumentu strategicznego
5.	Andrzej Cieślak, Urząd Morski w Gdyni	Wskazał na potrzebę szerszego uwzględnienia roli i znaczenia portów oraz uwzględnienia dotychczas niewykorzystanych szans jakie daje Bałtyk w treści RPS RG, w tym „rolnictwa morskiego” (uprawa i wykorzystanie roślinności morskiej dla przemysłu).	Uwzględniono w części dotyczącej znaczenia portów	Uzupełniono zapisy części diagnostycznej dokumentu (<i>Wnioski z analizy sytuacji w obszarze przedsiębiorczości</i> , pkt 2) oraz w analizie SWOT.
6.	Andrzej Wardziak	Podkreślił rolę portów lotniczych dla rozwoju gospodarczego, zbyt mało zaznaczoną w Programie, wskazał na celowość rozwoju edukacji lotniczej, poprzez powołanie stosownych szkół	Uwzględniono w części dotyczącej znaczenia portów lotniczych	Uzupełniono zapisy części diagnostycznej dokumentu (<i>Wnioski z analizy sytuacji w obszarze przedsiębiorczości</i> , pkt 2): „Pod względem liczby pasażerów wg danych za 2012 r. gdańskie lotnisko zajęło trzecie miejsce w kraju po Warszawie i Krakowie i jest najszybciej rozwijającym się lotniskiem regionalnym w Polsce”.
7.	Maciej Lorek, Urząd Miejski w Gdańsku	Zalecenia do Regionalnych Programów Strategicznych powinny być zbudowane na układzie programowym (powinny formułować preferencje i warunkowość),	Nie uwzględniono	Konstrukcja i struktura wszystkich RPS przewiduje wskazanie kryteriów strategicznych i przestrzennych oraz zakresu interwencji, jak również preferencje i warunkowość wspierania określonych priorytetów/ wytyczonych działań.